

[Krag.]

Skæbne, som Majestæter rundt om i Europa har lidt i den sidste halve Menneskealder.

Vi vender os afgørende mod det Forslag, her foreligger. Det er blottet for forfatningsmæssigt nye Tanker. Det er et Arbejde, som jeg forstaaer, at en Sekretær i Ministeriet har udført nu, som antagelig for fem Aar siden, da vi saa noget lignende i Form af et Ændringsforslag, og det er ikke blevet det fjerneste bedre ved at blive gemt. Nej, saa maa jeg sige til den højtærede Undervisningsminister, at saa var dog det Forslag, han gik i Brechen for gennem Ændringsforslag til Grundloven i 1920, saa var det dog et Forslag, som rummede forfatningsteoretiske Problemer og Tanker, som var værd at diskutere. Men Tiden er formodentlig for længst løbet fra det som fra saa meget andet, Socialdemokratiet tidligere er gaaet ind for — jeg minder paa ny om Afrustningsproblemet.

Nu kan jo nemlig Socialdemokratiet selv. Dengang vinkede Tronstolen i det fjerne, men man var ikke saa sikker paa, at man kunde kæmpe eller købe sig frem til den, og derfor tænkte man dengang paa at faa omdannet Regeringen til en Magistrat, som dog i hvert Fald vilde sikre ogsaa et socialdemokratisk Element paa Taburetterne. Men nu ligger Sagen anderledes, nu kan man selv, og nu bliver vi stillet over for det Produkt, her foreligger. Som sagt, fra os er Initiativet i denne Sag ikke udgaaet, og vi har ikke ønsket denne Sag rejst. Jeg ved jo, det er en Sag, man, som et tidligere kendt Medlem af dette Ting engang sagde, kan rumle paa til Dagens Ende; og det skal være en af de betydningsfuldeste Opgaver, et politisk Parti kan sætte sig, at fremskaffe en saadan Sag. I saa Henseende har Regeringen haft Held med sig, men vi kan ikke medvirke til et saadant Forslags Gennemførelse.

Forholdet er jo imidlertid det, at der fra anden oppositionel Side er udgaaet et Initiativ i denne Sag, og vi venter spændt paa at høre nærmere om, hvad man fra den konservative Fløjs Side, som jo har rejst dette Spørgsmaal og for saa vidt, det skal jeg indrømme, næsten har tvunget den højtærede Statsminister til dog at møde med noget i denne Sag, vil fremsætte under de kommende Forhandlinger om en Forfatningsændring. De løst henkastede Tanker, som ogsaa har fundet Plads i Resolutioner om, at der skal skabes et Bolværk, uden at man siger noget som helst om, hvor fast det skal være, hvor højt det skal være, hvor spærrende det skal kunne virke, at

der skal skabes en Korporationsrepræsentation, en Erhvervsrepræsentation, som vel sagtens aldrig kan blive andet end raadgivende inden for en Forfatning, alt dette, som synes at svirre rundt i Hovedet paa unge Konservative i og uden for dette Ting, synes os indtil videre at være ret umodent og ufærdigt og derfor lige saa lidt egnet som det her foreliggende Forslag som Grundlag for en Forhandling, der kan føre til noget Resultat. Men, som jeg her har udviklet, saa mener vi i Virkeligheden ogsaa, at det er upaakrævet at rejse denne Forhandling. Thi hvis Regeringen forstod den Opgave, der paa hviler den inden for Forfatningen, hvis den erkendte denne Opgave og satte sine eventuelle Evner ind paa virkelig at løse den, det vil sige paa at forene de to Tings Viljer ad Forhandlingens Vej, ja, saa var alt det, her rejses, fuldkommen overflødigt.

Christmas Møller: Det Forslag til Forandringer i Grundloven, som den højtærede Regering forelagde den 31. Oktober, og som i Virkeligheden ikke er andet end en overmaade løs Skitse, saaledes som jeg tidligere har sagt, og daarligt gennemarbejdet, er i det store og hele en Afskrift af et Forslag, som fandtes i en Beretning afgivet den 23. Marts 1929, et Tidspunkt, hvor vi havde andet at tænke paa end just at ændre Forfatningen, idet den højtærede Regering saavel som alle andre i første Række tænkte paa, hvorledes det skulde gaa ved det Valg, der forestod, og den højtærede Regering belavede sig i Sandhed i høj Grad paa at benytte baade den Grundlov og den Valglov, vi havde og har.

Dette Forslag, som Regeringen altsaa saa temmelig har kalkeret af efter Forslaget i Beretningen af 23. Marts 1929, kunde man i og for sig godt kalde en Fornærmelse mod den høje Rigsdag, en Fornærmelse, som burde vises tilbage med det samme, idet man sagde til Regeringen: Gaa hjem og gør Arbejdet om! Ja, man kunde sige, at man i Virkeligheden kan tvivle om, hvorvidt det overhovedet er Regeringens sande Hensigt at faa dette Forslag vedtaget, et Forslag, som jo ikke betyder noget som helst andet end Landstingets Afskaffelse gennem en Ændring af Grundlovens § 52. I den højtærede Statsministers Forelæggelsestale og i Bemærkningerne til Lovforslaget leder man forgæves efter Oplysninger om, hvorledes Regeringen vil ordne Sagen, ja, Regeringen har end ikke gjort sig den Ulejlighed at søge at skabe et Grundlag, paa hvilket der kunde forhandles om det lovgivende Raad,